

LIÊN HỘI CỰU QUÂN NHÂN & HẬU DUỆ
QUÂN LỰC VIỆT NAM CỘNG HÒA (QLVNCH)
DALLAS-FORT WORTH, TEXAS, USA & VÙNG PHỤ CẬN
2512 Centaurus Drive, Garland, Texas 75044, USA
(469) 776-4652
vhieu5945@gmail.com

Dallas-Fort Worth (DFW), Texas, USA, Thứ Năm, ngày 25 tháng 6 năm 2026

ĐƯỜNG CHINH CHIẾN

Kính Tặng Thiếu Tá Đỗ Đức Chiến

Sau khi học xong khóa “Sinh Lầy”, bọn tôi về lại bộ chỉ huy Biệt Động Quân tại Sài Gòn, chuẩn bị qua giai đoạn hai của chương trình huấn luyện dành cho các tân sĩ quan của binh chủng. Đầu phải rời trường Bộ Binh Thủ Đức là được làm trung đội trưởng ngay, nhiều người bán khoán “Không biết chừng nào tụi mình mới thực sự ra đơn vị”. Sau này nghĩ lại mới biết đó là khoảng thời gian sung sướng nhất của người sĩ quan phục vụ trong binh chủng Biệt Động Quân. Khi đã làm một trung đội trưởng mới thấm thía cuộc đời.

Khóa “Sinh Lầy”, Biệt Động Quân, Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa
{<http://bietdongquan.org/tailieu/bietdongquan2/bdqqlvnch.htm>}

Trường Bộ Binh Thủ Đức, Việt Nam Cộng Hòa
{https://nhayduwdc.org/ls/qlvnch/qt/td/2019/nwdc_ls_qlvnch_qt_td_tsTSQTBTD_2019JU L24_wed.htm}

**LIÊN HỘI CỨU QUÂN NHÂN & HẬU DUỆ
QUÂN LỰC VIỆT NAM CỘNG HÒA (QLVNCH)
DALLAS-FORT WORTH, TEXAS, USA & VÙNG PHỤ CẬN**
2512 Centaurus Drive, Garland, Texas 75044, USA
(469) 776-4652
vhieu5945@gmail.com

Qua mỗi giai đoạn, con số bốn mươi người hồi mới về từ từ bớt đi với nhiều lý do, bị rút phải ở lại trung tâm huấn luyện học khoá sau, bị thương giải ngũ, tử trận, đào ngũ hoặc “tìm thuốc” để được ra khỏi binh chủng. Số còn lại chia đôi rồi gửi đi một trong bốn quân khu tùy theo hên xui do sự sắp xếp của phòng 3 huấn luyện Bộ Chỉ Huy/Biệt Động Quân (BCH/BDQ). Sau chiến thắng Núi Dài vào cuối năm 1973, tình hình dưới vùng IV chiến thuật tạm yên, các đơn vị Biệt Động Quân được đưa ra hành quân trên vùng I và II nên các khoá sau này chỉ còn lại ba vùng để thực tập.

Toán có tôi đi vùng I trước, toán khác may mắn hơn được thực tập ở vùng III, toán nào xui phải lên trên vùng cao nguyên (vùng II), và còn xui hơn nữa nếu phải đi căn cứ Dak Pek, nơi đóng quân của tiểu-đoàn 88 BDQ Biên Phòng. Căn cứ này nằm gần biên giới Lào Việt, bộ chỉ huy muốn gửi sĩ quan ra để thực tập kỹ thuật trinh sát, viễn thám. Đến khoảng cuối năm 1973, địch đã cô lập căn cứ Dak Pek và đè nặng áp lực xung quanh căn cứ, mọi việc tàn thương, tiếp tế đều phải xin không trợ. Lúc đó tôi đã về làm việc trong trung tâm hành quân của liên đoàn 22/BDQ, tiểu đoàn 88 trực thuộc liên đoàn. Khi có một toán sĩ quan về thực tập, vị liên đoàn trưởng giữ mấy ông “quan nhỏ” lại, cho thực tập với hai tiểu đoàn còn lại của liên đoàn chứ không đưa lên Dak Pek. Đây là một quyết định rất tốt của cấp chỉ huy, tình hình đang nghiêm trọng đưa mấy ông “bơ sữa” lên trên đó rủi có chuyện gì “vỡ mặt” làm sao kéo họ về kịp, uống cho chương trình huấn luyện. Chưa được làm trung đội trưởng đã ... đi luôn.

Tiểu-Đoàn 88 Biệt Động Quân Biên Phòng, Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa
{<https://bencublog.wordpress.com/2019/01/16/tieu-doan-88-biet-dong-quan-va-tran-danh-tai-dak-pek-vu-dinh-hieu/>}

Căn cứ Dak Pek, Vùng II Chiến Thuật, Tiểu-Đoàn 88 Biệt Động Quân Biên Phòng, Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa
{https://en.wikipedia.org/wiki/Dak_Pek_Camp}

**LIÊN HỘI CỰU QUÂN NHÂN & HẬU DUỆ
QUÂN LỰC VIỆT NAM CỘNG HÒA (QLVNCH)
DALLAS-FORT WORTH, TEXAS, USA & VÙNG PHỤ CẬN**
2512 Centaurus Drive, Garland, Texas 75044, USA
(469) 776-4652
vhieu5945@gmail.com

Tiểu Đoàn 88 BĐQ Biên Phòng, Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa
{<https://hoiquanphidung.com/hqpd4/home/forum/c%C3%A1c-chuy%C3%AAn-m%E1%BB%A5c/v%C4%83n-gh%E1%BB%87/chuy%E1%BB%87n-%C4%91%E1%BB%9Di-1%C3%ADnh/11573-dak-pek-ti%E1%BB%83u-%C4%91o%C3%A0n-88-b%C4%91q-bi%C3%AAn-ph%C3%B2ng>}

Căn cứ Dak Pek, Vùng II Chiến Thuật, Tiểu-Đoàn 88 Biệt Động Quân Biên Phòng, Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa
{https://en.wikipedia.org/wiki/Dak_Pek_Camp}

{<https://www.hinhanhlichsu.org/2019/02/trai-luc-luong-dac-biet-dak-pek-kontum.html>}

Trung Tá Bùi Văn Huân LĐT/LĐ/22/BĐQ là một cấp chỉ huy mà tôi rất kính mến, ông là người thâm niên của binh chủng kể từ ngày thành lập. Rất kỹ kuật, mặc dầu đi hành quân, sĩ quan tham mưu của liên đoàn lúc nào cũng tóc tai gọn ghẽ, quần áo ủi hò, giày dép đánh bóng. Cấp bậc phải

**LIÊN HỘI CỰU QUÂN NHÂN & HẬU DUỆ
QUÂN LỰC VIỆT NAM CỘNG HÒA (QLVNCH)
DALLAS-FORT WORTH, TEXAS, USA & VÙNG PHỤ CẬN**
2512 Centaurus Drive, Garland, Texas 75044, USA
(469) 776-4652
vhieu5945@gmail.com

may vào áo chứ không được đeo, người cho rằng “dễ tháo ra để chạy!”. Khi nổi giận, ông cho thuộc cấp vài bạt tai, tới đến khi con giận đã xuống, ông cho gọi người đó lên khuyên nhủ, dạy dỗ vài điều... rồi thôi chứ không phạt hay cho điểm xấu ai. Có lần ông ra lệnh cho tôi gọi về ban 1 (nhân viên) làm lệnh phạt một ông đại đội trưởng 25 ngày trọng cấm vì lý do vắng mặt bất hợp pháp. Tôi hôm đó ông vào trung tâm hành quân hỏi tôi.

- Trung Úy T. về chưa?
- Dạ! Thừa Trung Tá. Trung Úy T. về rồi.
- Nếu vậy bảo ban 1 hủy bỏ lệnh phạt ấy đi. Nói xong người quay sang nói với ông trưởng ban 3, xếp của tôi.
- Nó là dân Đà Lạt, phạt như vậy thì còn gì đời binh nghiệp nữa.

Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam tại Đà Lạt,
Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa
{<https://tvbqgvn.org/>}

Đà Nẵng, Việt Nam Cộng Hòa
{<https://www.pinterest.com/pin/791015122068495654/>}

Một điều rất tốt nữa về cấp chỉ huy của tôi là trong suốt thời gian phục vụ trong liên đoàn, tôi chưa hề nghe ông ta chửi thề, đấm sĩ quan trẻ như tôi ông gọi “các cậu, các chú”.

**LIÊN HỘI CỰU QUÂN NHÂN & HẬU DUỆ
QUÂN LỰC VIỆT NAM CỘNG HÒA (QLVNCH)
DALLAS-FORT WORTH, TEXAS, USA & VÙNG PHỤ CẬN**
2512 Centaurus Drive, Garland, Texas 75044, USA
(469) 776-4652
vhieu5945@gmail.com

Khi ra tới Đà Nẵng, bọn tôi được nghỉ đêm cả đám kéo nhau ra phố chơi, phân tán đi lung tung. Đây là thành phố lớn thứ hai, chỉ thua Sài Gòn. Đường phố tấp nập người qua lại. Tôi cùng với mấy người bạn thân đi ăn nhậu rồi đi lang thang chẳng biết đi đâu. Mới hơn tám giờ tối, không lẽ quay trở về... ngày mai chắc gì được rảnh rỗi như hôm nay, tụi tôi chui vào một quán cà phê. Tôi đã làm quen với nếp sống nhà binh, lúc nào cũng vô tư, không còn biết lo xa, nghĩ đến ngày mai.

Hôm sau bọn tôi hơn chục mạng vào đến căn cứ Chu Lai trình diện Trung Tá Ân. Ông ta cao lớn, đen nhưng nói chuyện rất cởi mở, Người nói về những tiểu đoàn danh tiếng của binh chủng, cắt nghĩa cho mấy ông tân sĩ quan về danh hiệu của tiểu đoàn 42/BĐQ “Cọp Ba Đầu Rắn”. Doanh, người bạn rất thân ngồi cạnh thúc cùi chỏ rồi nói nhỏ đủ cho tôi nghe.

Bãi trực thăng tại căn cứ Chu Lai, Việt Nam Cộng Hòa {<https://www.alamy.com/stock-photo-chu-lai-sats-airfield-in-vietnam-served-as-a-short-airfield-for-tactical-129727634.html?imageid=68D675E5-DDA2-4DFB-98A8-6CB7882B155F&pn=1&searchId=9de319e506a5d51f17959b72dd93a7be&searchtype=0>}

Tiểu Đoàn 42/BĐQ “Cọp Ba Đầu Rắn”, Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa {<https://hoiquanphidung.com/echo/truyen-linh/288-ti-u-doan-42-bi-t-d-ng-quan-c-p-ba-d-u-r-n-bdq-le-ng-c-b-u>}

- Mà y thấy tai ông Ân dài không. Những người như vậy thọ lắm.

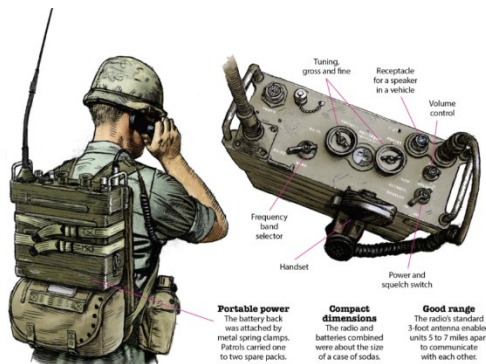
**LIÊN HỘI CỰU QUÂN NHÂN & HẬU DUỆ
QUÂN LỰC VIỆT NAM CỘNG HÒA (QLVNCH)
DALLAS-FORT WORTH, TEXAS, USA & VÙNG PHỤ CẬN**
2512 Centaurus Drive, Garland, Texas 75044, USA
(469) 776-4652
vhieu5945@gmail.com

- Hèn chi mấy thằng mang máy cho ông ta rút đều đều... cỡ tụi mình “tịch” từ lâu rồi đừng mong có ngày về gặp vợ (Doanh đã có vợ).
- Mây sao hay nói nhảm. Tao về mách lại coi chừng bà xã tao “đục vào mặt”.

Ngày hôm sau nữa tụi tôi ra bãi trực thăng để được đưa vào vùng hành quân của tiểu đoàn 60/BĐQ. Tiểu đoàn này đang biệt phái cho trung đoàn 4 Bộ Binh, hoạt động trong vùng Ba Gia thuộc tỉnh Quảng Ngãi. Vùng này nổi tiếng từ năm 1965 trong một trận đánh để đời giữa tiểu đoàn 39/BĐQ và quân cộng sản. Trực thăng đưa tụi tôi xuống căn cứ Hoàng Oanh nơi đặt bộ chỉ huy. Vị tiểu đoàn trưởng là Thiếu Tá Đỗ Đức Chiến, ông đón tiếp đám đàn em - đám sĩ quan đến thực tập ra trường Thủ Đức - rất niềm nở, mặc dầu ông xuất thân khoá 20 Đà Lạt. Thuyết trình về tình hình bạn và địch xong xuôi, Thiếu Tá Chiến dặn dò thêm về những điều nên học hỏi nơi các trung đội trưởng của tiểu đoàn, nên cẩn thận giữ gìn sinh mạng “Có chuyện gì xảy ra cho mấy anh, tôi không biết báo cáo ra sao cho cấp trên”.

Hai người lính của đại đội 3 đem theo máy 25 (PRC-25) về đón ba đưa tụi tôi xuống đại đội. Mất khoảng hai tiếng đồng hồ lội bộ qua những triền núi năm người mới đến chỗ đóng quân của đại đội. Đại đội trưởng là Trung Úy Phi (Phi Điều) lúc đó đang đi phép, ông phó 03 đang xử lý, ông này rất tốt, được lính thương. Chiều hôm đó mấy trung đội đi “làm ăn” (hoạt động) mới về tới, lính tác chiến trông biết ngay, người nào lưng áo cũng đầm mồ hôi, quần áo bạc màu, có chỗ bị rách. ông phó 03 trấn an tụi tôi, “Lính đánh giặc như vậy đó, không than trách, âm thầm chịu đựng. Cửu Long (Thiếu Tá Chiến) đã dặn tụi tôi phải lo cho mấy anh vấn đề sinh mạng, có chuyện gì ông ta đem tụi tôi ra ‘nạo’. Thôi ráng chịu cực đi cho quen ... ai cũng vậy”.

PRC-25 {<https://historynet.com/vietnam-an-prc-25-radio/>}

Tỉnh Quảng Ngãi, Việt Nam Cộng Hòa
{https://en.wikipedia.org/wiki/Qu%E1%BA%A3ng_Ng%C3%A3i_province}

**LIÊN HỘI CỨU QUÂN NHÂN & HẬU DUỆ
QUÂN LỰC VIỆT NAM CỘNG HÒA (QLVNCH)
DALLAS-FORT WORTH, TEXAS, USA & VÙNG PHỤ CẬN**
2512 Centaurus Drive, Garland, Texas 75044, USA
(469) 776-4652
vhieu5945@gmail.com

Tôi học hỏi, với trung đội trưởng của trung đội 2, mỗi ngày đi theo trung đội lục soát khu vực xung quanh, những làng Việt Cộng. Điều tôi để ý làng nào đi qua cũng không thấy đàn ông hoặc đàn bà, chỉ có người già và trẻ con... họ biến đi đâu? Ông trung đội trưởng đàn anh trả lời “Họ cũng chẳng đi đâu, cũng không trốn dưới hầm. Khi thấy quân mình tới, họ chạy sang những làng gần đó, đợi khi nào mình rút, lại trở về. Tất cả những làng trong vùng này đều do mấy thằng ‘Ve Chai’ (Việt Cộng) kiểm soát”. Bây giờ tôi mới hiểu, từ trên đỉnh căn cứ Hoàng Oanh nhìn xuống, Cửu Long cắt nghĩa, giữa cánh đồng lúa mênh mông, chỗ nào có cây mọc lên cao, chỗ đó là làng Việt Cộng, còn ruộng lúa cũng của Việt Cộng để nuôi quân trong hai tỉnh Quảng Tín, Quảng Ngãi. Trước đây quân đội Hoa Kỳ đã vào thử lửa nhưng phải đội ra. Trong vùng trách nhiệm hành quân của tiểu đoàn 60/BĐQ có sự hiện diện của trung đoàn 20 Việt-Thượng Cộng và một trung đoàn pháo.

Sáng hôm sau, tôi được một người lính mời ăn bún. Khoái quá, mấy hôm ở Đà Nẵng và trong căn cứ Chu Lai tôi đã phải ăn mì gói quân tiếp vụ liên miên, bây giờ sắp được ăn bún kê cũng đã. Khi người lính bung tô bún đến... lại một tô mì gói nữa, dân vùng Quảng Ngãi gọi ‘mì’ là ‘bún’. Đầu dè sau này khi rời bỏ chiếc áo nhà binh tôi trở nên “su-phụ” về bộ môn “ăn mì gói”.

M-16

{https://en.wikipedia.org/wiki/M16_rifle}

M-79

{https://en.wikipedia.org/wiki/M79_grenade_launcher}

Mới mờ sáng hôm sau, đang ăn mì dở dang, tôi phải đặt tô mì xuống với tay lấy khẩu súng M-16. Đại đội 3 được lệnh tấn công vào một làng ở phía bắc. Ông phó 03 ra lệnh cho các trung đội di chuyển đến vị trí tấn công rồi dàn quân ra chuẩn bị xung phong. Địch từ trong làng nhìn thấy rõ tụi tôi di chuyển, bắt đầu bắn ra, mọi người nằm xuống ruộng rồi bò tới bờ đê để tránh đạn. Quần áo sưng nước, lấm bùn, tôi bò tới bên cạnh ông đàn anh, (hơi run nhưng vẫn chưa sợ... phải lì mới được). Ông phó 03 đã bố trí xong mấy khẩu đại liên, ra lệnh cho mấy đứa con (lính) nằm tại chỗ không được khai hỏa và ra lệnh gom mấy ông thực tập lại nơi ban chỉ huy đại đội (để ngoài trung đội lạng quạng chết uổng). Về phía đông có một làng khác, ông phó 03 xin Cửu Long cho một đại đội khác lên trám chỗ trống nơi sườn phía đông, rùi khi mình xung phong vào, tụi nó từ phía đông

**LIÊN HỘI CỰU QUÂN NHÂN & HẬU DUỆ
QUÂN LỰC VIỆT NAM CỘNG HÒA (QLVNCH)
DALLAS-FORT WORTH, TEXAS, USA & VÙNG PHỤ CẬN
2512 Centaurus Drive, Garland, Texas 75044, USA
(469) 776-4652
vhieu5945@gmail.com**

tràn ra cắt đường rút. Lúc này tôi đứng cạnh ông phó 03, ông ta dặn dò chạy theo ông ta nhớ đừng chạy lạng quạng và ráng theo sát đừng để bị bỏ rơi. Từ phía xa, lính đại đội 2 bắt đầu di chuyển ra vị trí, nắm giữ sườn phía đông cho đại đội 3. Trên căn cứ Hoàng Oanh, Cửu Long theo dõi mọi cuộc chuyển quân của hai đại đội. Khi đại đội 2 đã làm xong phòng tuyến, ông ra lệnh cho ông phó 03 “Làm đi”.

Địch quân có lẽ thấy đại đội 2 di chuyển (hay được thông báo) bắn ra nhiều hơn, các binh sĩ Biệt Động Quân vẫn kiên nhẫn nằm ẩn dưới những bờ đê đợi lệnh đáp lễ. Mấy khẩu đại liên, phóng lựu M-79 bắt đầu khai hỏa, bắn xối xả vào trong làng một chập. Khi tiếng súng đại liên dứt, tiếng ông phó 03 phát ra từ máy PRC-25, tất cả các trung đội xung phong. Tiếng hô ‘Xung phong’, ‘Sát’ vang lên khắp cánh đồng lúa, lính đại-đội 3 hò hét vừa bắn vừa chạy lên. Đợt xung phong đầu có mấy người rụng nhưng quân ta chiếm được mấy căn nhà nơi bià làng, địch rút về cuối làng vẫn tiếp tục bắn cầm chân. Lúc này tôi mới thấy tình đồng đội, mấy người lính quân y bò ra săn sóc những người trúng đạn mặc dầu đạn của địch vẫn bay ngang qua đầu.

Cửu Long sau khi đã được báo cáo về địch, mấy thằng du kích đã lặn mắt, không muốn tốn thêm sinh mạng binh sĩ, ra lệnh cho đại đội 2 nằm lại căn, kéo đại đội 3 về, sau khi đốt một căn nhà để chỉ điểm cho pháo binh bắn trực xạ. Đại đội 3 sau khi rút ra được lệnh “dọn nhà” lên một triền núi phía đông căn cứ Hoàng Oanh, đại đội 1 sẽ vào trám tuyến của đại đội 3. Tôi được lệnh đi theo trung đội của Thiếu Úy Sơn đóng trên một ngọn đồi nhỏ, làm tiền đồn phía bắc cho đại đội. Sơn và tôi trình diện trung tâm 3 cùng lúc nhưng Sơn vào trường Bộ Binh trước theo học khoá 4/72 thành ra trở nên thân thiết, đêm nào cũng nằm tâm sự ôn lại những kỷ niệm quân trường. Sơn rất được lính thương, nhận được tiền gia đình tiếp tế, tập hợp trung đội lại rồi phát tiền cho những người lính của mình. Sau này gặp lại thiếu tá Chiến và Phúc một sĩ quan của tiểu đoàn tôi được biết là Sơn tự tử chết lúc tiểu đoàn ra Huế hành quân. Không biết lý do tại sao, lúc đó Sơn đã cầm tờ giấy phép trên tay, về hậu trạm gửi súng đạn để chuẩn bị đi phép. Không lẽ vì thất tình...

Miền Trung năm nào cũng bị bão. Khi còn đi học, tôi chỉ biết những năm có trận bão lớn khi Sài Gòn phải lo chuyện cứu trợ “Đồng bào nạn lụt miền Trung”. Mưa đã kéo dài hơn một tuần, quần áo lúc nào cũng ướt, lạnh quá phải bỏ quế vào nấu nước uống cho ấm (Vùng hành quân có rất nhiều cây quế, ba lô người nào cũng có một ít). Nằm tiền đồn cho đại đội, nhiều đêm địch quân bắc loa kêu gọi tụi tôi đầu hàng, “Các binh sĩ tiểu đoàn 60 Biệt Động Quân, các bạn đã bị bao vây, hãy buông súng trở về với quân đội nhân dân”. Âm thanh nghe như ma quái do gió đưa tới, lúc nghe được lúc không. Có đêm lệnh của “Phi Điều” Trung Úy Phi đại đội trưởng, đã hết những ngày phép trở lại đơn vị, ra lệnh cho các trung đội chuẩn bị nón sắt, súng đạn, giày dép, tất cả ra giao thông hào, địch tập trung, không biết sẽ đập thẳng con (trung đội) nào. Đêm khác đặc công bò vào tuyến phòng thủ trung đội vương lựu đạn gài, người lính đang gác để thêm một băng M-16 làm địch phải ‘de’, sáng hôm sau tụi tôi ra ngoài lục soát tìm thấy nhiều băng cá nhân của địch để lại.

**LIÊN HỘI CỰU QUÂN NHÂN & HẬU DUỆ
QUÂN LỰC VIỆT NAM CỘNG HÒA (QLVNCH)
DALLAS-FORT WORTH, TEXAS, USA & VÙNG PHỤ CẬN**
2512 Centaurus Drive, Garland, Texas 75044, USA
(469) 776-4652
vhieu5945@gmail.com

Mưa vẫn còn rơi, nơi trung đội đóng quân là một bãi lầy, đêm nào mưa lớn ngập nước, những người lính chiến đấu phải trùm “poncho” ngủ ngoài trời. Thời tiết xấu, trực thăng không vào được, hết thức ăn phải bỏ gói mì quân tiếp vụ vào nồi nấu thay cho canh. Một trung đội khác kém may mắn mấy que diêm bị ướt không có lửa để nấu cơm, phải gọi tụi tôi rồi cho hai người lính đội mưa, băng rừng vượt núi sang tuyến của tụi tôi mượn hộp quẹt. Nhìn hai người lính đang run cầm cập vì lạnh, tôi thấy thương cho đời lính, chuyển đi lấy lửa của họ cũng mất hơn nửa ngày trời. Tệ nhất là mấy cái xác chết không di tản được, đã bốc mùi, phải đem đi ra ngoài phòng tuyến, đợi đến khi hết bão, có trực thăng đem xác họ về trả lại cho gia đình. Mấy người bị thương đành phải cẳng đem về bộ chỉ huy tiểu đoàn, trên đó lo mới được.

Bão ở miền Trung, Việt Nam Cộng Hòa
{

Poncho
{<http://www.hardscrabblefarm.com/vn/poncho.html>}

**LIÊN HỘI CỨU QUÂN NHÂN & HẬU DUỆ
QUÂN LỰC VIỆT NAM CỘNG HÒA (QLVNCH)
DALLAS-FORT WORTH, TEXAS, USA & VÙNG PHỤ CẬN
2512 Centaurus Drive, Garland, Texas 75044, USA
(469) 776-4652
vhieu5945@gmail.com**

Cửu Long có lẽ lo cho mấy ông thực tập “Tụi nhỏ mới chân ướt chân ráo đã phải chịu cực, thôi kéo tụi nó về bộ chỉ huy tiểu đoàn”. Trở lại bộ chỉ huy, thiếu tá Chiến ân cần hỏi han, cảm tưởng của tụi tôi về lính tác chiến, chuyện trường Thủ Đức, khoá sinh lầy v.v... Vẫn chưa có trục thẳng, tôi đi chơi lòng vòng trong căn cứ để học hỏi, được biết Cửu Long rất lo cho thuộc cấp. Mặc dầu đi hành quân nơi đâu, tiểu đoàn cũng đem theo máy may để vá quần áo cho binh sĩ, ông không muốn thuộc cấp mặc quần áo rách rưới, vả lại lương tháng chẳng bao nhiêu. Một lần ông đi quan sát tuyến phòng thủ, thấy một người lính ngồi vẽ hình một cô gái, hôm sau ông cố tình đi ngang qua vẫn thấy người lính của mình ngồi vẽ. Ông gọi ban 1 (quân số) rồi ban 4 (tiếp liệu) ra lệnh trước rồi gọi người lính lên trình diện để nói một câu ngắn. “Tôi cho anh đi phép hai tuần, chút nữa có trục thẳng đến, anh đi theo về hậu cứ ghé ban một lấy giấy phép rồi ghé ban tư lãnh lương, tôi đã dặn họ trước rồi. Thôi về sửa soạn hành trang đi”.

Thiếu tá Chiến được rất nhiều cảm tình của thuộc cấp và cả những đơn vị bạn nữa. Quân nhân trong tiểu đoàn bị thương, dù ban đêm vẫn có trục thẳng vào vùng hành quân đưa đi bệnh viện, chứng tỏ uy tín về ngoại giao của ông. Mỗi khi có sĩ quan bị thương, ông ra tận bãi trục thẳng để xem người bị thương còn sống hay chết hoặc có qua khỏi không? Khi trục thẳng bay đi rồi, ông mới quay trở lên bộ chỉ huy tiểu đoàn. Khi tiểu đoàn lập chiến công trong trận đánh mũi Mỏ Tàu, được về Huế mừng chiến thắng, ông cho ăn uống thả dạn rồi hỏi người sĩ quan tiếp liệu “Thế còn em gái hậu phương đâu?”. Lo cho sĩ quan, binh sĩ thuộc cấp xong, người lên xe... về với vợ. Ông là người rất chung tình, lúc nào cũng quần nơi cổ một chiếc khăn do vợ đan.

Cuối tháng ba 1975, tiểu đoàn chiến đấu ác-liệt bảo vệ mặt tây nam thành phố Huế, khi rút ra biển không có tàu vào đón, biết bị bỏ rơi. Thiếu Tá Đỗ Đức Chiến tập họp tiểu đoàn lại, cho binh sĩ tùy quyền trở về với gia đình, những ai ở lại với đơn vị ông vẫn còn trách nhiệm. Tình thế thật là đau thương, tuyệt vọng, phần còn lại của tiểu-đoàn 60/BĐQ kéo nhau đi dọc theo bờ biển bị địch bám theo săn đuổi. Cửu Long suýt trúng đạn nhờ một người lính đi gần hứng giùm viên đạn ác nghiệt. Những người lính của tiểu đoàn sau hơn một tuần lễ chiến đấu đã gần như kiệt sức, không còn muốn ra lệnh cho ai, đích thân vị tiểu đoàn trưởng xác người lính của mình. Mấy quân nhân khác xúm lại can, ông không chịu “Nó đã cứu mạng cho tôi, để tôi trả ơn”. Cho đến khi hết hy vọng và sức người có hạn... Cửu Long đau lòng phải để xác người lính lại và tự tay ông đào hố chôn người quân nhân thuộc cấp.

**LIÊN HỘI CỰU QUÂN NHÂN & HẬU DUỆ
QUÂN LỰC VIỆT NAM CỘNG HÒA (QLVNCH)
DALLAS-FORT WORTH, TEXAS, USA & VÙNG PHỤ CẬN**
2512 Centaurus Drive, Garland, Texas 75044, USA
(469) 776-4652
vhieu5945@gmail.com

Tàu Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa vào đón dân di tản ở Huế năm 1975, Việt Nam Cộng Hòa

{

Vùng I Chiến Thuật, Việt Nam Cộng Hòa, vào năm 1975

{[Page 11 of 12](https://vi.wikipedia.org/wiki/Chi%E1%BA%BFn_d%E1%BB%8Bch_Hu%E1%BA%BF_%E2%80%93_%C4%90%C3%A0_N%E1%BA%B5ng} </p></div><div data-bbox=)

**LIÊN HỘI CỰU QUÂN NHÂN & HẬU DUỆ
QUÂN LỰC VIỆT NAM CỘNG HÒA (QLVNH)
DALLAS-FORT WORTH, TEXAS, USA & VÙNG PHỤ CẬN**
2512 Centaurus Drive, Garland, Texas 75044, USA
(469) 776-4652
vhieu5945@gmail.com

Khi hết cơn bão, trực thăng vào đón tụi tôi, căn cứ Hoàng Oanh nhỏ dần, lòng tôi vẩn vương đưa cánh tay lên đập lại những cánh tay đang vẫy ở dưới. Xin chào thiếu tá Chiến, chào ông phó 03, chào anh Sơn, chào các chiến hữu của tiểu đoàn 60/BĐQ. Mong các bạn được bình an, mai tôi sẽ trên đường xuôi về Nam để chuẩn bị cho một chuyến thực tập khác, những bước đi tập tễnh trên đường chinh chiến.

Biệt Động Quân (BDQ) Vũ Đình Hiếu, Liên Hội Trưởng

Liên Hội Trưởng (LHT)
Tiền Sĩ Vũ Đình Hiếu, Ph.D.
Biệt Động Quân (BDQ)
(469) 776-4652
vhieu5945@gmail.com

Liên Hội Phó Nội Vụ
Nguyễn Ngọc Quý
Nha Kỹ Thuật Dallas-Fort Worth
(714) 468-4924
72quynguyen@gmail.com

Liên Hội Phó Ngoại Vụ/Tổng Thư Ký/Thủ Quỹ
Tiền Sĩ Hà Mạnh Chí, Ph.D. (hậu duệ)
Hội Gia Đình Hải Quân Trùng Dương Dallas-Fort Worth
(214) 232-4826
haiquantrungduong@yahoo.com
Nguyễn Minh Quyền
Gia Đình Mũ Đỏ Dallas-Fort Worth
(832) 330-9540
josephnguyen99@yahoo.com

Trưởng Ban Kế Hoạch/Văn Nghệ
Nguyễn Văn Nờ (Khóa 24)
Hội Gia Đình Hải Quân Trùng Dương Dallas-Fort Worth
(972) 816-4339
nguyenno24@gmail.com

Trưởng Ban Tiếp Tân/Trang Trí
Nguyễn Toàn
Nha Kỹ Thuật Dallas-Fort Worth
(817) 729-4406
nguyen.thomas@sbcglobal.net

Nguyễn Ngọc Sơn
(817) 504-6474
nnsthuducdfw@yahoo.com

Lê Văn Lới
Hội Quân Cảnh Dallas-Fort Worth
(817) 213-7400
hoiquancanhdfw@yahoo.com